

OPPONENSI VÉLEMÉNY

Bohus Attila

“ A tájhasználatban bekövetkező változások hatása a vízi közösségekre”

„The effects of land use change on aquatic communities”

című egyetemi doktori (PhD) értekezéséről

A dolgozat témaválasztása és a téma időszerűsége

A tájhasználat emberi tevékenységből fakadó változásai komoly hatást gyakorolnak az édesvízi élőlényekre, különösen a makroszkopikus vízi gerinctelenekre és a kétéltű fajokra. A disszertáció célja ezen hatások vizsgálata volt, különös tekintettel az urbanizáció és a földhasználat következményeire. A kutatás olyan kiemelt jelentőségű területeket ölelt fel, mint a turisztikai szempontból lényeges Balatont. Az édesvízi környezetek védelme és helyreállítása, valamint az urbanizáció negatív hatásainak csökkentése elengedhetetlen feltétele annak, hogy a jövő generációk is élvezhessék ezeknek az ökoszisztémáknak a biodiverzitását.

A doktori értekezés három különálló, ám egymással szorosan összefüggő témát dolgoz fel: az urbanizáció hatásait, a rekreációs strandok környezetre gyakorolt hatásait, valamint az emberi infrastruktúra, például utak és vasutak, kétéltűek lárváinak közösségeire gyakorolt hatásait.

A kutatás eredményei értékesek és tudományos szempontból is jelentősek.

Az értekezés nyelvhasználata és szerkesztése kiemelkedő, mind formai, mind szakmai szempontból kifogástalan.

A dolgozat alapját képező tudományos munka

A dolgozat három már publikált cikkre épül, amelyek közül egy esetben a szerző első szerzőként (Hydrobiologia, [IF: 2.822, Q1], két másik esetben pedig társszerzőként szerepel Ecological Indicators, [IF: 4.958, Q1], Global Ecology and Conservation [IF: 3.38, Q1]. A cikkek mindegyike jelentős és elismert tudományos lap. A közlemények megjelenési folyóiratainak együttes impakt faktora: 11.16.

Formai és tartalmi megjegyzések

A dolgozat összesen 145 számozott oldalból áll, a megértését 14 db ábra és 10 db táblázat, illetve 16 db melléklet segíti. Felépítése a megszokott szerkezetet követi (Célkitűzés, Bevezetés, Anyag és módszer, Eredmények, Diskusszió, Összefoglalás).

Észrevételek, javaslatok:

A dolgozattal kapcsolatos észrevételeéekt a dolgozat házi védeése és bíralati körében már jeleztem. Ezeket a javaslatokat a jelölt elfogadta és javította. A dolgozat szerkezeti változásai alapján sokkal jobban követhető és értelmezhető.

Kérdéseim a következők:

1. Az árvaszűnyog közösségek megbízhatóan jelezték a strandokat, de más emberi beavatkozásokat, kikötő, nádirtás stb. is ilyen megbízhatóan jelezhetik-e ezek a közösségek.
2. A vonalas létesítmények esetében van-e tudomása olyan intézkedésekről, beavatkozásokról amelyekkel kiválthatóak ezen létesítmények beton elemei?

Összegző értékelés

A tézisfüzet megfelelően és érthetően összefoglalja a dolgozat főbb eredményeit.

Ezúton nyilatkozom, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az értekezés megfelel a publikálás tudományetikai követelményeinek; a tézisfüzet „Eredmények tézispontokban” fejezetben bemutatott tudományos eredményeket elfogadom.

A benyújtott dolgozat alapján javaslom az értekezés elfogadását és - sikeres védeése esetén – a PhD fokozat odaítélését támogatom.

Debrecen, 2024. október 09.

Dr. Várbíró Gábor

Tudományos munkatárs

Ökológiai Kutatóközpont,

Vízi Ökológiai Intézet